

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ
XXXVIII

№ 5 (1063)

11 ЛЮТОГО

1972 р.

Ціна 2 коп.

Рівняння на відмінників

Розпочався другий семестр. Студенти почали вивчення нових дисциплін, йдуть, до, так би мовити, нових висот науки. Успіх, як всі добре знають, надихає, викликає приплив енергії і є хорошим стимулом в подальшій праці. Тому й, очевидно, слід повернутись до результатів минулої сесії і сказати про тих, хто своєю сумлінною працею здобув успіх під час складання іспитів.

На хімічному факультеті передовиків навчання чимало. На першому курсі їх шість. Це — Т. Коренюк, О. Левіна, С. Овдеєнко, Л. Павлюкова та ін. Мають своїх відмінників навчання і другокурсники — М. Горіна, О. Д'ячкіна, Т. Теріна та ряд інших.

У студентів третього курсу сесія була нелегкою. На іспити були винесені складні спеціальні дисципліни. І все ж студенти Є. Дзержко, Т. Кравченко, С. Лулова, Л. Онищенко, як і на перших двох курсах, витримали іспити на «відмінно».

У списках відмінників бачимо прізвища Ю. Городенцева, І. Костенко, В. Кузьміна, Є. Маркіної, Г. Овчаренко та інших з четвертого курсу та Р. Савицької, А. Бенько, Є. Катренко і багато інших — з п'ятого.

Всі ті, хто склав сесію на «відмінно», довели, що ретельна, систематична праця протягом семестру дає добрі результати. То ж треба наслідувати доброму прикладу відмінників навчання і в щойно розпочатому семестрі працювати сумлінно, наполегливо. За це ви будете нагороджені відмінними та добрими оцінками на іспитах.

ЕКРАН СЕСІЇ

Цього семестру хід зимової екзаменаційної сесії одержав широку гласність, так би мовити. Екран ходу іспитів та заліків майже на всіх факультетах акуратно заповнювався. Не було «поблажок» нікому. Але особливо ретельно поставились до цієї дуже потрібної справи історики. На цьому фото ви бачите їх екран успішності. Заповнювався він терміново, зразу ж після складання іспиту. І що особливо приємно — його зовнішній вигляд дуже акуратний. Мабуть, ніякий інший факультет такою акуратністю у веденні екрану успішності похвалитись не може.

Фото В. КАМІНСЬКОГО.

ОДНОСТАЙНА ПІДТРИМКА

Листопадовий Пленум ЦК КПРС (1971 р.) визначив курс нашої партії в напрямку поліпшення добробуту нашого народу, передбаченого п'ятирічним планом, міжнародної політики партії з напрямку поліпшення добробуту нашого народу. В нашому вузі йде активне обговорення цього важливого партійного документа.

МЕХМАТ

Коллектив механіко-математичного факультету заслухав доповідь доцента Р. Личковського, співдоповідь декана М. І. Гаврилова. Комуністи і безпартійні Г. Попов, Д. Гончаров, І. Волошинова, В. І. Богданович та ряд інших взяли найактивнішу участь в обговоренні проблем та завдань, що були поставлені в доповіді та співдоповіді.

ФІЛОЛОГІЧНИЙ

З доповіддю про рішення листопадового Пленуму ЦК КПРС (1971 р.) та завдання партійної організації на зборах виступив тов. В. Козленко. В обговоренні її взяло участь чимало комуністів та безпартійних. Це тт. Г. В'язовський, І. Дузь, В. Фашенко, А. Смольська та ряд інших.

ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ

Велике зацікавлення до цих відкритих партійних зборів виявив колектив геолого-географічного факультету. Доповідь секретаря парторганізації доцента Ю. О. Амброз викликала жваве обговорення. В ньому взяли участь Л. Х. Калуст'ян, М. Й. Мазур, Є. І. Дятлов, Л. Б. Розовський та інші.

ФІЗИЧНИЙ

Рішення Пленуму ЦК КПРС вказали нам напрямок, в якому мусить працювати наш колектив. Виходячи з вказівок партії, ми будуватимемо свою роботу, домагатимемось виконання і перевиконання завдань, накреслених 5-річним планом — до такого висновку прийшов колектив фізичного факультету, який заслухав доповідь доцента Я. Штернштейна та виступи тт. В. Зубкова, Л. Васильєва, В. Сердюка, В. Калининчак та ін.

ХІМІЧНИЙ

Вчені, співробітники і вся громадськість хімічного факультету уважно заслухали доповідь доцента М. Галицького про матеріали листопадового Пленуму ЦК КПРС, в яких чітко визначені завдання нової п'ятирічки. Товариші, які виступали в дебатах: О. Тесленко, А. Колесников, О. Богатський, О. Софронков, В. Вільшанський схвалили рішення Пленуму та, підбивши підсумки першого року нової п'ятирічки, накреслили завдання на майбутнє.

РГФ

Вчені, співробітники, студенти факультету РГФ на відкритих партійних зборах обговорили матеріали листопадового Пленуму ЦК КПРС. Доповідь зробив В. Федоров. В обговоренні взяли участь викладачі Н. Сікорська, О. Плонська, М. Фіногін, М. Мудесіті, В. Кухаренко, А. Безгребельна, студент Лесніченко.

Всі виступаючі відзначили, що в матеріалах Пленуму накреслено широку програму розвитку нашого суспільства у дев'ятій п'ятирічці, визначені завдання, що стоять перед радянським народом і комуністами, всіма співробітниками і студентами факультету зокрема. Присутні одностайно схвалили рішення Пленуму і політику партії у внутрішньому і міжнародному житті.

Важливі завдання вищої школи

На поширеному засіданні вчорної ради університету ректор, професор О. В. Богатський проінформував присутніх про Всесоюзну нараду ректорів університету, що відбулася днями у Москві.

Нарада була присвячена удосконаленню учбового процесу, підвищенню рівня наукової роботи в університетах та іншим злободенним питанням.

Велика увага на нараді була приділена підвищенню ролі університетів як провідних вузів країни. Ректори прослухали і обговорили доповіді Міністра вищої та середньої спеціальної освіти СРСР В. П. Єлюгіна, Міністра освіти СРСР М. О. Прокоф'єва, віце-президента АН СРСР академіка М. О. Міліончикова та інші.

Зміна радує

Перші дні нового семестру. Знову напружені будні — студентські. Але ще свіжі враження минулої сесії, особливо у першокурсників.

Ще не зняли в деканаті фізичного великий стенд про хід зимової сесії. Графа першого курсу ясніє червоним кольором — це відмінні оцінки.

Задоволений заступник декана фізичного факультету Г. Г. Чермерсюк такими студентами як Завестовська, Ковальчук, Єфімов, Братков. Добрий початок — всі відмінні оцінки.

Величезним було бажання студентів братніх країн вчитись у нас. Про це яскраво свідчать їх результати сесії. Дев'ять відмінників — Куфоль Бернд, О. Штика, Енгельс Х. та інші.

— Хороші хлопці й дівчата прийшли до нашого факультету цього року, — говорить Георгій Гаврилович. — «Трієчників» не виявилось зовсім. І це приємно. Саме такі свідомі і впевнені, що фізика — серйозна й дуже відповідальна галузь науки, й потрібні їм.

А у старших товаришів першокурсників — п'ятикурсників фактично остання сесія пройшла без неприємностей. І радує, що у них є добра зміна. А вже ще три-чотири місяці — і загін «нововипечених» спеціалістів-фізиків поповнить школи, а також підприємства, заводи, дослідницькі інститути.

Що ж, закономірний, невпинний біг часу.

КОНФЕРЕНЦІЯ ХІМІКІВ

Чотири дні в Одесі тривала VII республіканська наукова конференція. На ній були заслухані доповіді, присвячені проблемам неорганічної хімії і фізико-хімії металургійних процесів. Вона була організована відділенням хімії і хімічної технології Академії наук УРСР, Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР, Українським республіканським і Одеським обласним правлінням Всесоюзного хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва, ордена Трудового Червоного Прапора інститутом фізичної хімії ім. Л. В. Пісаржевського, АН

УРСР і його Одеським філіалом, Одеським ордена Трудового Червоного Прапора державним університетом ім. І. І. Мечникова.

Конференцію відкрив голова оргкомітету академік АН УРСР К. В. Яцимирський. Він же виступив з першою доповіддю, присвяченою теоретичним проблемам сучасної неорганічної хімії.

В роботі конференції взяли участь вчені Києва, Харкова, Львова, Дніпропетровська, Донецька, Одеси та інших міст України.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ

Нешодавно профбюро біологічного факультету на своєму засіданні заслухало повідомлення відповідального за побуто-сектор доцента З. О. Олексєвої і коменданта Л. О. Кравцової про результати перевірки гуртожитку № 4.

Профбюро факультету прийняло рішення: посилити контроль за вселенням до гуртожитку, підвищити відповідальність громадськості курсу за

кожного студента-біолога, який проживає в гуртожитку, підвищити роль старост кімнат і членів студради.

Профбюро рекомендувало побудувати спортивний майданчик, створити вечірне кафе на базі ідальні гуртожитку, провести роботи по покращенню зеленого масиву навколо гуртожитку № 4, посилити культурно-масову роботу в гуртожитку.

У Н. Кравченко настрої хороші — всі питання квитка вона знає відмінно.
Фото В. КАМІНСЬКОГО.

Постанова Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу «Про літературно-художню критику» — це новий вияв постійного піклування партії та народу про розвиток літератури та мистецтва. Постанова викликана до життя насущними питаннями нашого культурного розвитку. Цілком справедливо і принципово говорилося про це на XXIV з'їзді партії. Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев у звітній доповіді досить прозоро сказав, що «успіхи радянської літератури і мистецтва були б ще значнішими, а хиби зживалися б швидше, — якби наша літературно-художня критика активніше проводила лінію партії, виступала з більшою принциповістю, поєднуючи вимогливість з тактом, з бережливим ставленням до творців художніх цінностей».

Ці думки розвиваються, конкретизуються в тілці, що прийнятій постанові ЦК КПРС «Про літературно-художню критику», та й не тільки літературно-художньої, а, скажімо ширше, всієї мистецької критики. Хоч за останній післяз'їздовський період виступи критиків і кількісно, і якісно зросли,

але вони не можуть сьогодні задовольняти вимог дня. Багато ще в критичних працях є суб'єктивізму, дає себе знати груповщина. Слабко ще викривається буржуазна ідеологія та буржуазне мистецтво і т. д. Ось чому як першочерговим завданням критики поставлено вимогу: глибоко аналізувати явища, тенденції і закономірності сучасного художнього процесу, всіляко сприяти зміцненню ленінського принципу партійності і народності, боротьби за високий ідейно-естетичний рівень радянського мистецтва...

Літературно-художня критика повинна активно сприяти комуністичному вихованню нашого народу.

Ці завдання стоять і перед літературними критиками Одеси. Сьогодні членами Спілки письменників є літературознавці, доктори філологічних наук, професори Григорій В'язовський, автор цього виступу, Михайло Левченко, Андрій Недзвідський, Василь Фащенко, доцент Євген Прісовський. В галузі критики працюють Петро Маркушевський, Іван Заєць, Віра Руденко, Григорій Зленко та ряд інших товаришів.

Забір наших критиків має ряд

досягнень. За останні роки вийшли в республіканських виданнях і дістали високу оцінку громадськості книги Василя Фащенко, Михайла Левченка, Івана Дузя. Для підтвердження цієї тези хочеться пояснити ту високу оцінку, яку дав Герой Соціалістичної Праці, голова Президії правління нашої Спілки письменників Юрій Корнійович Смолич. Відповідаючи на питання кореспондента «Літературної газети»: «Які книги критиків, що вийшли останнім часом, ви вважаєте найбільш вдалими?» сказав: «...Заслугує особливої уваги нова книга одеського критика Василя Фащенко про українську новелу. Вона є свідченням того, що автор серйозно вивчив українську радянську новелістику, починаючи з 20-х років... Але це не історіографічний нарис. Це, скоріше, активне вторгнення в сучасну художню практику...»

Наші критики активно виступають в обласній та республіканській періодичній пресі, займаються питанням історії та теорії літератури, досліджують актуальні проблеми нашого сьогодення.

То при всьому цьому ми ще не стоїмо на тому рівні філософсько-естетичних та ідейно-художніх

узагальнень, яких вимагає наш час, наша дійсність. Цьому є ряд причин. Але кожна з них і навіть всі вони в сукупності не дають права на виправдання. Ми докорінно повинні перебудуватися, глибше і серйозніше вивчати кардинальні питання літературного процесу, повинні бути войовничими пропагандистами всіх кращих надбань нашого мистецтва.

В зв'язку з цим в нас виникло і виникає ряд проблем, в розв'язанні яких потрібна допомога обласних та республіканських партійних та державних органів. Найперша з них — створення журналу. Це значно поживило б літературне життя півдня України, дало б можливість активніше виступати досвідченим критиками і допомогло б вихованню літературно-критичної зміни.

Ми вкрай обмежені обласним видавництвом «Маяк», яке фактично не видає літературно-критичних праць. Гадаємо, що Постанова ЦК допоможе вирішити це питання.

Та основне залежить від нас, від нашого партійного ставлення до своєї праці та до тих вимог, які ставить перед нами партія в Постанові Центрального Комітету.

В одеському колективі письменників працює невелика, але вельми-активна ланка критиків-літературознавців. В ній — п'ять докторів і один кандидат філологічних наук. Крім них, — дослідженням літератури систематично займаються декілька критиків — не членів письменницької спілки. Періодично зі статтями про письменників і їх книги виступають деякі викладачі літератури, журналісти. Останнім часом з-під пера одеських дослідників творчості вийшло декілька цікавих та корисних робіт. Але зроблено ще не все і де так, як потребує цього часу, як вимагає розвиток нашого суспільства.

Що слід зробити, щоб перебороти відставання критики від живого літературного процесу? Таке питання вирішували критики, прозаїки і поети на розширеному пленумі правління відділення спілки.

Критик доктор філологічних наук І. Дузь, виступаючи на Пленумі, говорив про невикористані можливості в роботі секції критики, про необхідність бути більш принциповими в оцінці творів, сміливіше поповнювати ряди критиків молодими силами.

— Нам слід безвідкладно розширювати коло авторів, що пишуть про літературний процес. Всі шість критиків, які складають нашу секцію при відділенні Спілки письменників, це працівники Одеського університету, переважно лекціями, семінарами, вихованням студентів, — сказав доктор філологічних наук А. Недзвідський. — Поет І. Неверов зазначив:

— Не можна не помітити, що критерій художності, майстерності в творчості багатьох письменників за останній час дуже знижений. Йі одна з причин цього, на мій погляд, криється в неможливості тих, хто оцінює літературний процес. Некритичність критики — цього гріха, на мій погляд, не уникали й ми. Войовитість і сміливість повинні входити в професійнальну якість критика.

Ось яку думку висловив одеський прозаїк Г. Карев:

— Найбільший недолік нашої критики — це її поверховість. Час покласти кінець коментарській манері рецензування книг. Займати чітку ідейну позицію в аналізі книги — ось в чому завдання критики.

Багато цінних міркувань, що торкаються корінного покращення літературно-художньої критики в одеському колективі літераторів, висловили письменники Ю. Усиченко, С. Стриженюк, С. Данилов, В. Березинський, критик П. Маркушевський.

Готувати спеціалістів

На філологічному факультеті з великою увагою поставилися до постанови ЦК КПРС «Про літературно-художню критику».

Більшість випускників нашого факультету працюють вчителями. Але й ряди журналістів також поповнюють шороку філологів. Вони працюють в газетах, на радіо, телебаченні, часто виступають як критики. До їх думки прислухаються, вважаючи спеціалістами. Це враховується в Постанові, де вказується на необхідність передбачити в учбових планах університетів можливість факультативної спеціалізації студентів і аспірантів з питань літературно-художньої критики.

У нас, на філологічному факультеті читаються курси теорії та історії літератури, проводяться спецсеминари. Часто робота спецсеминарів та спецкурсів не відповідає все зростаючим вимогам часу. Викладач дає студентам велику кількість критичної літератури. Але через відсутність відповідного контролю більша частина цієї літератури залишається непрочитаною. Доповіди, що роблять самі студенти, нерідко зводяться

до переказів тексту твору й висловлень критиків про цей твір.

Адже саме на спецсеминарах повинні розгорятися сперечання, стикатись думки, тут повинен студент проходити школу принциповості, вчитись з партійних позицій оцінювати не тільки твори, але й хід літературного процесу. Часу на такі заняття відводиться дуже мало. Вони проводяться один раз на тиждень, та й то не протягом всього семестру.

Хочеться також, щоб філологи одержували знання в галузі історії театру, живопису, кіно. Поки можна зустріти студента-філолога, який не знає про вплив творчості Чехова на розвиток МХАТУ.

На філфаці є літературна студія. Вона проводить цікаву роботу. Багато її учасників друкуються в обласних і республіканських виданнях. В рамках цієї студії можна проводити спільні засідання молодих письменників, поетів та критиків. Такі засідання були б дуже корисні для учасників студії. Та за весь семестр студія зібралась лише один раз.

Хочеться ще сказати і про іспити з літератури. Дуже часто ці

іспити також зводяться до переказу тексту твору. Це нецікаво ні студенту, ані викладачеві. Мені здається, іспити повинні проходити в такій формі, в якій вони, наприклад, проходять у І. І. Цукерман, Б. О. Шайкевича. Студент висловлює свою точку зору, аргументуючи її витримками з тексту. Нехай ця думка розходиться з думкою авторів підручника, або навіть з думкою самого викладача. Важливо, що вона самостійна, і що студент може відстояти її. І в процесі підготовки, і на самому іспиті він вчиться мислити.

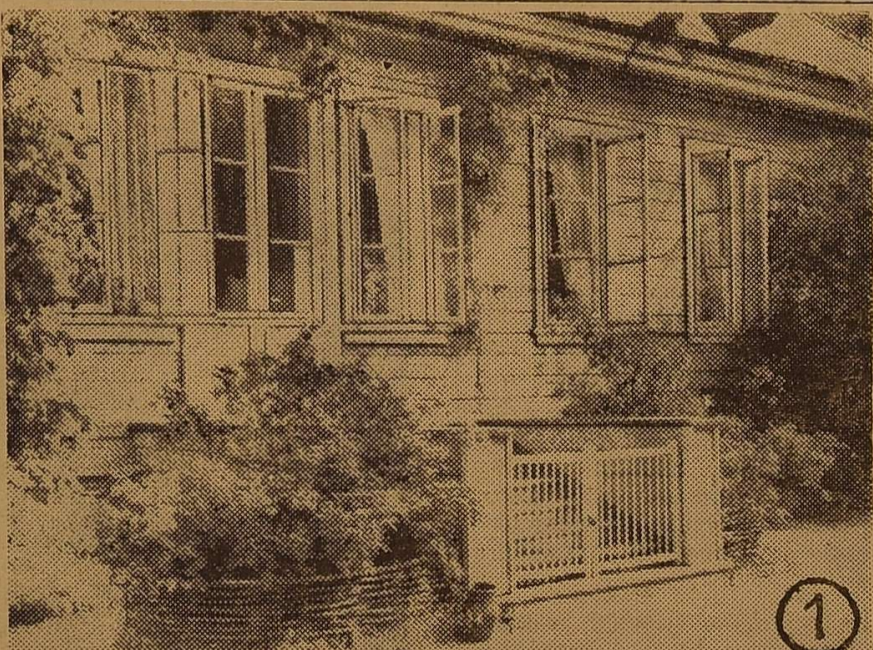
Мабуть, настав час подумати про селекційну роботу серед філологів, про відбір студентів, здібних до роботи як критиків. Відібрані студенти мають одержувати значно більший обсяг знань, їх потрібно спеціально готувати для подальшої діяльності. Для них слід організувати додаткові семінари, спецкурси, практику в журналах та газетах. Впевнений, що люди, гідні й достатньо здібні, щоб стати критиками, на філфаці знайдуться. Вчити теж є кому. Адже секція критики Одеського

відділення Спілки письменників в основному складається з наших викладачів. Багато корисного можуть дати студентам наш декан, професор І. М. Дузь, проректор по науковій роботі, професор В. В. Фащенко, професори М. О. Левченко, А. В. Недзвідський, Г. А. В'язовський, доценти П. Т. Маркушевський, Є. М. Прісовський, Б. О. Шайкевич, Б. Я. Барська та інші викладачі.

На жаль, можна почути від студентів таке: «Навіщо мені вчитись тонкощам, якщо я все рівно буду працювати в школі». Так, більшість з нас стане вчителями. Але ж і в шкільній роботі вчитель повинен бути на висоті, вміти самостійно критично мислити і зобов'язаний навчити цьому учнів.

Ми бачимо, яка величезна увага приділяється у нас літературно-художній критиці. Будемо сподіватись, що випускники філологічного факультету будуть гідні уваги, яку приділяє партія й уряд критиці, літературі.

І. ЦЕПЕНЮК,
студент четвертого курсу
філологічного факультету.

1

2

ЗУСТРІЧ З ПУШКІНИМ

Існують на нашій землі місця, що для нас священні. Серед них — село Михайлівське Псковської області, в минулому родовий маєток Пушкіних.

О. С. Пушкін і Михайлівське... Ім'я великого поета і маленьке село навіки зв'язані невидимою ниткою. В Михайлівському міцнів незвичайний талант поета. Псковський край з його славетним минулим, з його чудовою природою надихав і збагатив О. С. Пушкіна (фото № 2). В. Г. Белінський писав: «Йому не треба було їхати до Італії, прекрасна природа була у нього під рукою».

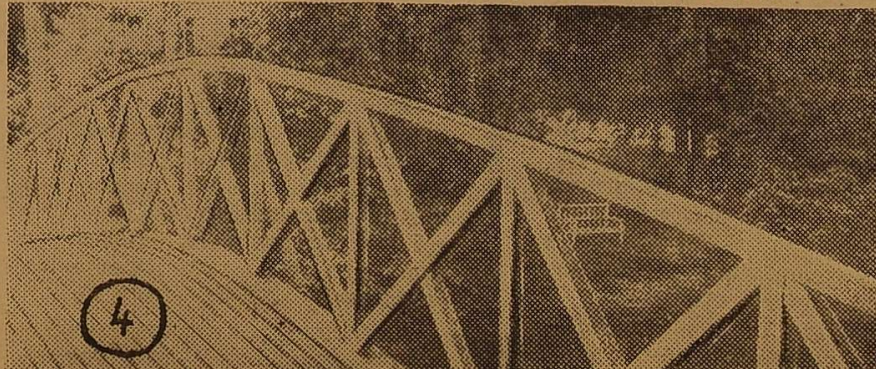
Тут, в затишному кабінеті панського будинку (фото № 1), народжуються «Борис Годунов», «Граф Нулін», «Русалка», «Арап Петра Великого».

Понад 100 ліричних творів були написані поетом тільки під час його «Михайлівського заточення».

...Його останній притулок — біля давніх стін Святогорського монастиря (фото № 3). Скромний пам'ятник поету, пам'ятник, до якого ось вже 135 років не заростає народна стежка, поклонники його таланту йдуть на зустріч з поетом.

Тут кожний крок — споади, поетичний рядок, смілива, дерзновенна думка поета, втілена в досконалу форму. І парк, і алей, і дерев'яний місток, по якому не раз він проходив, ідучи на прогулянку (фото № 4).

Текст і фото В. САВРУЦЬКОГО.

4

3

УСПІХИ І НЕВДАЧІ

Сесію закінчено. Всі першкурсники щойно повернулися з канікул. Приємно після відпочинку сісти за студентську лаву. Так, приємно, але не всім...

Екран ходу сесії на історичному факультеті ведеться акуратно. Всі оцінки виставлялися, як видно з почерку, однією рукою. Значить відповідальний за учбовий сектор на курсі сумлінно виконував свої обов'язки.

Як зазначила декан факультету доцент З. В. Першина, сесія у першкурсників була не легкою. Все-таки чотири іспити довелося їм скласти і серед них таку принципову методологічну дисципліну як історія первісного суспільства. І, відзначає Заїра Валентинівна, особливо приємно відзначити, що з цього предмету 60 процентів студентів отримали на іспиті «добре» і «відмінно». Але засмуче те, що багато задовільних оцінок з різних дисциплін, а ще прикрише, що 12 процентів студентів мають «незадовільно». Очевидно, з ними ми будемо мати серйозну розмову.

Тепер ще раз про «задовільно». У першкурсників ця сесія — перше серйозне випробування. Тому, можливо, чимало студентів не зуміли зразу орієнтуватися і не підготувалися як слід.

Коли проглядаєш графі з оцінками у другокурсників, третьокурсників, п'ятикурсників та студентів четвертого курсу,

то «задовільно» не зразу впадає у вічі. Ще рідше зустрінеш «незадовільно». Клітинки там рясніють відмінними та добрими оцінками. Не так у першкурсників. У них частенько зустрічається посередній бал. Є чимало студентів, які склали сесію на «задовільно». Трапляється і таке: з трьох предметів «відмінно», а з одного — «задовільно» (студент Володимирський).

Є у першкурсників і відмінники. Це — О. Захаров, В. Плавич, В. Сандул, Ю. Яшин. Очевидно, все-таки, коли серйозно працювати, то і результати будуть серйозні.

Не можуть, напевне, сказати цього ті 12 процентів студентів, які мають «незадовільно». Канікул у них не було. Над історією стародавнього сходу працювали Л. Дегтяренко, Ю. Добров, Л. Карачун, В. Панасюк, над основами етнографії — К. Кудряшова, а Н. Колбасенко — над історією первісного суспільства та історією стародавнього сходу. Тільки серйозна праця може дати бажані результати, тобто ці студенти тільки при такій умові зможуть ліквідувати борг.

Сесію завершено. Підбито підсумки. Виведено проценти. Зроблено аналіз. Намічаються заходи по роботі з відстаючими студентами. Треба думати, що історичний факультет допоможе цим студентам ліквідувати борг і в літню сесію показники складання іспитів у першкурсників будуть значно кращими.

Біологічний факультет займає почесне місце серед інших факультетів нашого університету, який носить ім'я одного з видатних вчених-біологів Іллі Ілліча Мечникова. Студентам викладають тут висококваліфіковані викладачі, в тому числі члени-кореспонденти АН УРСР професори тощо. Вони мають можливість одержувати знання з різних дисциплін не тільки біологічних, але й різних галузей суміжних наук.

На перших двох курсах, вірніше протягом перших п'яти семестрів студентам-біологам читаються курси з фізики, математики і різних хімічних наук. З хімії читаються курси і проводяться практичні заняття з неорганічної хімії, органічної, аналітичної, фізичної, хімії колоїдів. Ці знання необхідні студентам-біологам не тільки для загального розвитку, але й для того, щоб підготувати їх до розуміння біологічної хімії, курсів фізіології безхребетних, фізіології тварин і людини, фізіології рослин та інших біологічних наук. Не менш важливе глибоке знання хімічних дисциплін для випускників біологічного факультету і тому, що дуже велика кількість випускників нашого факультету направляються на роботу в школи для викладання біології та хімії.

На денному відділенні курсу органічної хімії відводиться 50 годин, практичним заняттям — 76, на вечірньому — лекційних 40 годин, практичних — 60, на заочному — лекційних — 30 годин практичних — 50. Та не всі студенти біологічного факультету ОДУ задовольняють тим вимогам, які ставляться до студентів в галузі глибокого засвоєння значь з хімії.

Наприклад, в минулому учбовому році, на іспиті з неорганічної хімії була виставлена велика кількість незадовільних оцінок.

ОДНА З ГОЛОВНИХ ДИСЦИПЛІН

Враховуючи таке становище, кафедра органічної хімії в цьому учбовому році провела ряд заходів для того, щоб не було повторення неприємних іспитів. З органічної хімії в цьому році було прочитано 50 годин лекцій, проведено 76 годин практичних занять. Регулярно проводилися консультації не тільки викладачем, що читає курс, але і всіма викладачами, які проводять практичні заняття і семінари. Студенти задовільно були забезпечені гарними підручниками з курсу органічної хімії і практичних занять.

В середині семестру був проведений колоквиум, який показав, що головна маса студентів II курсу біологічного факультету розуміє матеріал органічної хімії і вмیه використовувати свої знання для вирішення того чи іншого питання.

При читанні курсу органічної хімії в цьому році значне місце приділялось теоретичним розділам, вивченню електронних та просторових ефектів в органічній хімії і механізмів хімічних реакцій. І це дало бажані результати. На іспитах студенти, загалом, показали добрі знання предмета. 23 студенти одержали «відмінно», 26 — «добре», 24 — «задовільно». Однак 16 — одержало незадовільні оцінки. Серед них — Щюпа, Нарейчук, Трофименко, Шекк, Єгоров, Іванов Болгарова.

Боляче дивитись, як студент не може відповісти на жодне питання білета, не знає елементарних речей.

Негідно повели себе на іспиті деякі студенти, які прийшли

з «фундаментально» підготовленими шпаргалками. Але це їх не врятувало, бо вони нічого не могли відповісти і виявили повне незрозуміння і незнання предмету неорганічної хімії. Не викликає сумніву, якщо б вони час, витрачений на складання шпаргалки, використали для повторення матеріалу, результати були б не такими.

Порадували в цьому році відповіді на іспитах наших в'єтнамських друзів — студентів II курсу. Вони виявили відмінні знання.

Взагалі, складається враження, і гадаю, воно не помилкове, що для того, щоб біологічний факультет продовжував випуск висококваліфікованих кадрів, необхідна, з одного боку, постійна робота викладачів зі студентами постійний і чіткий контроль їх знань, а з другого боку, необхідна регулярна і велика робота студентів. Незадовільні оцінки, що одержують студенти біологічного факультету, не були випадковими — вони погано працювали протягом року, погано готувалися до семінарів, чи зовсім не з'являлися на них. Такими «відпочиваючими» студентами, які вважають, що перебування в університеті не повинно бути зв'язане з важким трудом, а екзаменаційну сесію якоюсь можна «проскочити», мабуть, мають зайнятися комсомол, громадськість факультету, щоб примусити їх працювати як слід. Тоді плачевні історії, подібні тим, про які ми сьогодні говорили, не повторяться.

О. СТЕПАНОВА,
доцент кафедри
неорганічної хімії.

Ректорат, партком, комітет
ЛКСМУ, профком та студентський клуб університету оголошують

3 4 по 7 БЕРЕЗНЯ

ОГЛЯД-КОНКУРС

ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТІВ

Положення про огляд буде опубліковано.

Тільки на «відмінно» склав першу сесію майбутній фізик чех О. Штіка.

Фото С. ЄФІМОВА

Обов'язок кожного співробітника

Планом основних практичних заходів університету по виконанню рішень XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КПУ передбачено підвищення кваліфікації співробітників.

Важливою ланкою підвищення кваліфікації є народний університет природничо-наукових знань Одеського державного університету.

З 1971/72 навчального року регулярно працює факультет біологічних знань, заняття якого відвідують наукові співробітники ботанічного саду, лаборантський і технічний персонал біологічного факультету та вчителі середніх шкіл м. Одеси.

Програма факультету біологічних знань передбачає: висвітлення сучасних досягнень біологічної науки, методологічні питання та практичні заняття з деяких тем біології. Читають лекції і проводять практичні заняття досвідчені викладачі професори — Г. В. Ткаченко, Ф. С. Замбірборщ, А. Я. Розанов, О. П. Андрейко, доценти — М. В. Домбровська, О. О. Титаренко, В. Д. Севаст'янов, Л. А. Шапошнікова, М. В. Голубцева, О. І. Савінікова, І. І. Фалькова, В. М. Тоцький, Л. Ф. Назаренко, О. П. Бланковська та інші.

Двохрічне відвідування занять факультету біологічних знань значно підвищить кваліфікацію співробітників, дасть змогу одержати посвідчення про закінчення народного університету, що буде враховуватись при атестації та при участі в конкурсі на заміщення відповідної посади.

Прикладом серйозного ставлення до занять є співробітники і керівництво ботсаду. Не відвідують заняття лаборанти кафедри зоології безхребетних, зоології хребетних, мікробіології.

В. Т. КОВАЛЬ,
декан факультету
біологічних знань.

Чи завжди все гаразд?

В № 35 нашої газети за минулий рік під рубрикою «Запрошуємо до розмови» була вміщена стаття В. Козака «Інтелігентна людина чи «Елочка-людоїдка»? В ній йшлося про культуру студента, про те, яким має бути спеціаліст, що виходить зі стін університету. Розмову продовжила першкурсниця мехмату Г. Грошева («Бур'ян з мови геть», № 37, 1971 р.), яка говорила про культуру мови сучасного студента.

Сьогодні ми вміщуємо ще один матеріал про виховання молодого людини. Питання, які підіймає автор, мають зацікавити всіх. Чекаємо відгуків студентів і викладачів.

* * *

На перший погляд гуртожиток нагадує вулик. Цілий день снують сходами люди, відчиняються й зачиняються двері, чути сміх, шепіт, звуки гітари, десь грає музика. І так кожного дня. Але це перше враження. Відчинши двері — і перед тобою кімната-осередок, в якій свої правила, не схожі один на одного люди, з різним інтелектом, зі своїм характером, вимогами до життя, з різним виховним цензом. Більшості з них 17—20 років. Тільки вчора вони спали в домашньому

ліжку, й більшу частину труднощів брали на себе батьки. А тепер всі вони зведені в один колектив — студентський — під один дах.

В житті нема готової формули поведінки. Кожна людина виробляє її сама, в залежності від рис характеру й умов, в яких живе. І хочеться, щоб студенти жили з задоволенням, цікаво, від душі. Але для цього, ті, що оточують, повинні виявити свої найкращі якості, ніколи не забувати, що перед ними «дорослі діти» з ще не сталими поглядами. Більшість студентів бажать заповнити домашню пустоту любов'ю до своїх старших товаришів, вчителів. Завдання для нас, дорослих — стати ближче до молоді, бути прикладом доброчесності, адже особистий приклад — головна сила педагогічного діяння. Гадаю, що не завжди потрібно додержувати дистанцію, бо вона заважає цьому закономірному почуттю любові, відвертості з нами, дорослими.

Ввічливість — це не проста формальність. Почуття товариства, дружельюбність, увага — прояви колективізму. Однією з перших осіб, з якими стикаються студенти — комендант. І ось дбайливе

ставлення коменданта до тих, хто тільки-но починає самостійне життя — запорука миру й спокою в гуртожитку. Вже потім приходить дружба колективу кімнати, агітатора групи.

Студентські роки — найбільш відповідальні. Їх треба прожити красиво. А чи завжди в нас все гаразд, щодо культурно-виховної роботи в гуртожитку?

Вечір! На подвір'ї холодно й піти нема куди. В червоному кукку нові крісла, навіть програвач є. Але чомусь нудно. Здорово було б, якби після 8 годин вечора можна було спуститись у вечірне кафе, випити склянку гарячого чаю, чашечку кофе, посидіти з товаришем, посперечатись, потанцювати з дівчиною, послухати цікаву розповідь, вірші своїх самодіяльних поетів.

В гуртожитку часто можна зустріти незацікавану дівчину, хлопця в майці. А якщо запросити до гуртожитку модельєрів, які навчили б молодь красиво одягатись, лекторів з етики й естетики, психологів, просто цікавих людей!

Потрібно подумати про Раду вихователів, за кожним з яких можна буде закріпити кімнати.

Гуртожитку потрібні спортивні майданчики.

З кожним роком збільшується число іноземних студентів, що навчаються в університеті. Необхідно приділяти більше уваги нашим гостям, ширше знайомити їх з історією і культурою нашого народу. Не всі студенти, які живуть з іноземними студентами, розуміють, що вони — полпреди нашої держави в кімнаті, вони повинні бути більш доброзичливими, проявляти найкращі якості нашого народу — гостинність, інтернаціоналізм, сердечність. Зразком такої поведінки є студенти II курсу біологічного факультету Н. Пашкова, Г. Максименко, які живуть в 316 кімнаті гуртожитку № 4.

Про всі проблеми розповісти в одній статті неможливо. В роботі зі студентами, що живуть в гуртожитку, є багато цінного, доброго. І все ж хотілося б, щоб в ній було більш вигадки, людяності, відповідального ставлення до студентів, наших молодших товаришів.

В. МАЛАХОВСЬКА,
відповідальна
за культурно-масову роботу
профбіора біофаку.

І МАЙСТЕРНІСТЬ, І НАТХНЕННЯ...

Пролунали останні акорди чудової двоходенної симфонії грації, розподілено по заслугі нагороди й призи, поставлені всі точки над «і» великого спортивного свята, присвяченого 50-річчю утворення багатонаціональної сім'ї братніх народів СРСР. Закінчилися змагання матчевої зустрічі з художньої гімнастики спортсменів університетів з різних міст нашої неосіяжної країни. Вони були дуже представницькі. Свої команди надіслали університети Москви, Ленінграда, Алма-Ати, Тарту, Мінська, Казані, Тбілісі, Дніпропетровська, Краснодару. Дісно, географія велика.

Змагання почались, як це нерід-

ко буває на таких крупних зустрічах, задовго до офіційного їх відкриття. Вранці в залі нового спортивного комплексу ОТИ ім. Ломоносова (зал університету не задовольняє все зростаючі вимоги для проведення подібних змагань) вже звучала музика й дівчата з ентузіазмом боролись за першість. І коли вже були намічені лідери, визначилися фаворити — пролунали позивні, що кликали всіх на урочистий збір, присвячений відкриттю матчевої зустрічі. Переможниця минулорічних змагань, учасниця збірної команди СРСР майстер спорту з Ленінграда Наташа Лошинська підняла під звуки Гімну Радянського Союзу прапор. Команди обмінюються сувенірами, вимпелами, юні вихованці одеських спортивних шкіл — майбутня зміна сьогодшніх майстрів — вітають учасників. Матчеву зустріч університетів братніх республік відкриває проректор по

учбовій роботі університету Д. І. Поліщук. Він бажає спортсменам успіхів в змаганнях і в навчанні.

І зразу ж після урочистого відкриття вступає в свої права залізний регламент змагань.

Добре виступають одеситки, особливо виділяється першокурсниця філфаку, фаворитка не тільки команди, але й всієї зустрічі — Ніна Хренкова. Її порухи гранично зні, точні. Вона виступає натхненно, сміливо, як дійсний майстер. І відповідно — дуже високі оцінки. У вправах з обручем — 9,25, зі скакалкою — 9,3.

Ніна захоплює лідерство. Але попереду ще виступи лінградок.

слідкували за виступами окремих учасників, судді ретельно аналізували командні результати. І тут несподіванок не було. Дуже сильний склад команди ЛДУ (в основному майстри спорту) і успішний виступ всіх її членів, дозволив лінградкам відігратися від всіх конкурентів.

Заради справедливості слід сказати, що всі наші дівчата змагались самовіддано, не раз радували оригінальністю, чіткістю, грацією. Вони гідні похвали, але майстерності їм, часом, не вистачало, щоб боротися з провідними спортсменками.

Були моменти, коли здавалось,

що й одеситки зможуть претендувати на призове місце, але виступи інших команд позбавляли їх надії. В результаті — загальне шосте місце.

І ось — заключна, урочиста фаза змагань. Переможці одержують нагороди. Тут хотілося б відзначити цікаву деталь: нагороди вручала екс-чемпіонка світу, заслужений майстер спорту СРСР Любов Парадієва. Вручаючи приз Ніні Хренковій, відома спортсменка побажала їй успіхів, сказала, що вірить в її талант.

— Одеська команда зробила великі успіхи, — сказала Парадієва кореспонденту «ЗНК». — Особливо слід виділити Хренкову. Звичайно, їй багато ще слід працювати. Але вже зараз в її вправах є елементи, які відповідають вищим світовим стандартам.

По два призи хотілося б розповісти детальніше. Редакція нашої газети установила кубок — приз грації. Його вручили спортсменці з Тарту Лаанелоог Кадри. А спеціальний приз комітету комсомолу за найкраще досягнення члену нашої команди вручений Н. Хренковій.

К. СЕРГЄЄВ.

На фото: Л. Парадієва вручає нагороду за друге місце у особовому заліку. Одеська команда на параді.

Тогорічний переможець Наташа Лошинська і москвичка Ірина Білоконь, теж учасниця збірної СРСР, блискуче виконують вправи. Наташа випереджує Ніну.

Саме між цими трьома спортсменками й розгорнулася боротьба за головні призи в особовому заліку. Вона продовжувалась і на другий день. Відмінно виступає Хренкова, але їй не уступає Наташа. Майже по п'ятах за ними йде москвичка. Але «дістати» їй так нікого не удалось. В результаті Лошинська відстояла свій титул переможця. Ніна Хренкова, що стала за ці два дні улюбленницею залу, уступила їй лише трохи. Але все ж уступила.

Поки глядачі з захопленням

Змагаються викладачі

Дуже цікаво й з напруженням проходили змагання на приз здоров'я з баскетбола. Це були не зовсім звичайні змагання. Боротьба за приз йшла між викладачами шести факультетів.

В результаті змагань перше місце посіла команда механіко-математичного факультету, яка тренувалась в спортзалі протягом всього року. На другому місці — геолого-географічного факультету, третє місце дісталось команді гуманітарних факультетів.

Матч дружби

В період канікул в місті Курську проходила товариська зустріч з легкої атлетики. Змагання закінчилися з рахунком 181:166 на користь збірної команди хазяїв. В особовому заліку досягли успіхів представники нашого університету, студенти механіко-математичного факультету Люда Бакланова та Віктор Сербін. Вдало виступили молоді спортсмени — студенти філологічного факультету А. Рибак, С. Хоментовський.

М. БУГАЙЦОВ,
майстер спорту.

КОЖНІ ТРИ ДНІ

СЛОВО ПРО СЛОВО

Успішно завершився перший рік дев'ятої п'ятирічки, рік боротьби радянського народу за реалізацію планів, накреслених XXIV з'їздом партії. Нові досягнення нашої країни в економічній, політичній та культурній галузях протягом цього року, звичайно, знайшли своє відбиття і в лексичній літературних мов усіх соціалістичних націй СРСР. Так, протягом 1971 року на сторінках наших найпопулярніших газет ми зафіксували появу в українській літературній мові 120 нових слів.

Найбільше нових слів належить, звичайно, до виробничої лексики, зв'язаної з дальшим розвитком і удосконаленням нашої промисловості та сільськогосподарства. Це, наприклад, такі слова: **АІС** — Автоматизована Інформаційна Система; **АІСТ** — Автоматична Інформаційна Станція; **агломератовоз** — пароплав, який перевозить агломерат; **каменевар** — спеціаліст, що виробляє труби із каменю; **крицетворець** — сталевар; **кабелеукладач** — агрегат, за допомогою якого укладають кабель; **ЛАЕСТ** — Ленінградська Атомна Електростанція; **мутант** — форма пшениці, ячменю, жита, трави, одержані під впливом радіації; **труботраса** — укладені в певному

напрямку труби для подачі води, нафти, газу.

Порівняно небагато нових слів з'явилося з суспільно-політичної лексики. Це переважно слова, що характеризують антирадянську діяльність буржуазних ідеологів, та слова, які відбивають політичну боротьбу в середині капіталістичної країни. Наприклад: **політологія** — «наука», в якій вивчаються й характеризуються політичні відносини в буржуазному суспільстві і всіляко дискредитують політичні відносини в соціалістичних країнах; **політолог** — представник і оборонець буржуазної політології; **риночник** — прибічник вступу Англії в Спільний Європейський ринок.

Протягом цього року поповнилась новими словами і лексика, зв'язана з поліпшенням культурних та побутових умов життя нашого народу. Про це свідчать, наприклад, такі слова: **фразоскоп** — апарат, за допомогою якого пришивається процес читання; **відеоластинка** — пластинка, на якій записана не тільки музика, спів, промова, а й подано зображення музиканта, співака, промов-

ця; **автолікарня** — спеціально обладнаний автобус для медичного обслуговування населення якогось району; **ЕЛОЗ** — ЕЛ-ектричний О-безболіловач 3-убів; **снігоступи** — спеціальне взуття, в якому ходять по снігу.

А де ж узялися, зафіксовані протягом цього року, нові слова?

Сто нових слів було утворено за давно вже відомими українській мові словотворчими моделями, а двадцять — були запозичені з інших мов. Варто відзначити, що 50 слів було утворено шляхом словоскладання, а 25 — шляхом аббревіації. Наприклад, **фільмофорум**, **контеєровоз**, **лантухотруська**; **МІБ** — Міжнародний Інвестиційний банк; **ЗДАС** — Загально-Державна Автоматична Система тощо.

Отже словоскладання і аббревіація, як уже давно помічено, поступово витісняють інші засоби словотвору.

З нових іншомовних слів варто відзначити появу таких слів, як **асентаментос** (чільське) — сільськогосподарський кооператив; **сахай** (лаоське) — товариш. Зауважимо, що з мов названих народів в українській мові досі, мабуть, не було аніяких лексичних запозичень.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

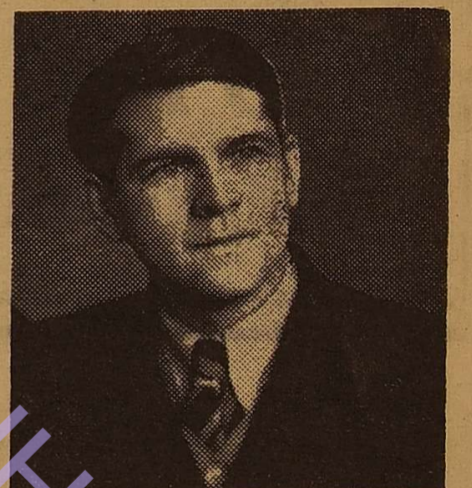
Г. М. АКСЕНТЬЄВ

5 лютого 1972 р. після тривалої хвороби помер доцент кафедри фізичної географії геолого-географічного факультету Георгій Миколайович Аксентьєв.

Г. М. Аксентьєв народився в 1907 році в Одесі в сім'ї залізничного лікаря. В 1932 році закінчив Одеський інженерно-меліоративний інститут. В 1932—35 роках працював інженером-гідротехніком в різних організаціях Одеси, а потім інженером-геодезистом Одеської протизсувної станції. З 1935 року Георгій Миколайович викладає в вищих навчальних закладах Одеси — педагогічному інституті та університеті (по сумісництву).

В період Великої Вітчизняної війни Г. М. Аксентьєв вів підпільну роботу, в 1943/44 рр. був біцем партизанського загону. Й досі зберігаються нагороди Георгія Миколайовича — медаль «За боевые заслуги», «За победу над Германией».

Г. М. Аксентьєв брав активну участь в громадській робо-

ті по лінії профспілки: був головою профбюро факультету, агітатором в студентській групі. Г. М. Аксентьєв був чуйною людиною, прекрасним товаришем, хорошим викладачем і вихователем. Він користувався великою повагою і любов'ю серед працівників факультету.

Світла пам'ять про Георгія Миколайовича Аксентьєва назавжди збережеться в наших серцях.

Група товаришів

СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я

ВПЛИВ АЛКОГОЛЮ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

Зловживання спиртними напоями підірває здоров'я людини, веде до інвалідності і передчасної старості, скорочує життя.

В першу чергу алкоголь впливає на нервову систему, викликає тяжкі нервово-психічні захворювання. Від тривалого вживання алкоголю з'являються захворювання внутрішніх органів.

Під впливом алкоголю м'яз серця перероджується, проростає жи-

ром, серце розширюється і не справляється зі своєю роботою, це виявляється в прискореному серцевитті, задишці, набрякості, загальній слабкості.

Алкоголь роз'яtringє слизисту оболонку шлунку, що веде до тяжких захворювання шлунково-кишкового тракту.

Тривале вживання алкогольних напоїв призводить до тяжких захворювань печінки, мозку, нирок.

Нема жодного органу в тілі людини, на який би не впливав алкоголь.

З пияцтвом нерозривно зв'язана моральна розпущеність, хуліганство, руйнування сім'ї, а це, в свою чергу, пагубно впливає на здоров'я і виховання дітей. Горілка — постійний супутник злочинів.

Наше здорове, сильне суспільство активно веде боротьбу з страшним пережитком минулого.

Буває так, що і в студентському середовищі знаходяться любителі випити. Завдання студентської громадськості, комсомолу, старших товаришів-викладачів — вчасно зупинити людину, роз'яснити їй, наскільки це згубно впливає на здоров'я, вжити всіх заходів, щоб уникнути зруйнування молодого організму алкоголем.

М. ГЛУЩЕНКО,
лікар.